

UZASADNIENIE

Dnia 29.12.2020 r. wpłynęła - do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. – skarga złożona przez A. M. na czynności radcy prawnego J. W.. Skarżący zarzucił, iż J. W.: dwukrotnie poświadczyl oczywistą nieprawdę przed Sądem Okręgowym (...) (...) podając na jego temat fałszywą informację, że dopuścił się on przestępstwa, w sytuacji braku wyroku skazującego, bądź warunkowo umarzającego postępowanie w stosunku do skarżącego.

Skarżący na poparcie swoich twierdzeń załączył do skargi dokumenty: pismo sporządzone przez r.pr. J. W. z dnia 12.11.2020 r., w sprawie o sygn. akt. (...), toczącej się przed Sądem Okręgowym (...) (...), protokół posiedzenia z dnia 31.01.2020 r. w sprawie (...) postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 02.10.2019 r. w sprawie o sygn. akt (...), odpowiedź skarżącego na apelację z dnia 22.03.2020 r. w sprawie o sygn. akt (...), toczącej się przed Sądem Okręgowym (...) (...).

Skarżący zarzucił, że w piśmie z dnia 12.11.2020 r., skierowanym do Sądu Okręgowego (...) (...), r.pr. J. W. działając jako pełnomocnik strony przeciwnej w stosunku do skarżącego, (w sprawie o sygn. akt (...)), użył sformułowania: „dowodzą, że oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa”. W ocenie skarżącego, radca prawny podał w ten sposób Sądowi Okręgowemu (...) (...) „fałszywą informację, wyjątkowo szkodliwą dla skarżącego” i „powołał się na dowód zaprzeczający jego twierdzeniu”.

Nadto skarżący zarzucił, że r.pr. J. W. w apelacji z dnia 02.03.2020 r., której nie załączył do skargi, użył frazy „nie można przypuszczać, że oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego, skoro dopuszcza się popełnienia kolejnych przestępstw”.

W oparciu o przedłożone przez skarżącego dokumenty Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego ustalił, że radca prawny w załączonym do akt piśmie z dnia 12.11.2020 r. napisał:

„ Przedłożone na rozprawie w dniu 27.10.2020 r. dokumenty w postaci Postanowienia Prokuratury Rejonowej (...) z dnia 02.10.2019 r. (sygn. akt (...)), postanowienia z dnia 02.09.2019 r. w przedmiocie dowodów rzeczowych (...) oraz protokół posiedzenia Sądu Rejonowego (...)

OSD 16/21

(...), **dowodzą, że oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k., polegającego na podrobieniu podpisu swojego pełnomocnika na apelacji** dotyczącej obniżenia alimentów na rzecz swoich dzieci A. i R., czym działał na szkodę swoich dzieci. **Oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, jednakże z powodu niskiej szkodliwości społecznej czynu, dochodzenie zostało umorzone.** W ocenie oskarżycielki posiłkowej umorzenie dochodzenia dało oskarżonemu niepisane przyzwolenie na dalsze działania odwetowe i utwierdziło w przekonaniu, że jest bezkarny.”

Jeśli zaś chodzi o drugie pismo, które skarżący cytuje, jako dowód na poparcie swojej skargi: tj. apelację sporządzoną przez r.pr. J. W., nie załączając jej jednak, wskazując przy tym, na użyte w niej sformułowanie: „nie można przypuszczać, że oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego, skoro dopuszcza się popełnienia kolejnych przestępstw”.

Postanowieniem z dnia 08.03.2021 r., sygn. akt RD 166/20 Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radca prawny M. B., na skutek zawiadomienia przez A. M., po przeprowadzeniu czynności sprawdzających, w sprawie możliwości popełnienia przez radcę prawnego J. W. przewinienia dyscyplinarnego, na podstawie art. 305 § 1 k.p.k., art. 325a § 2 k.p.k., art. 17 § 1 pkt.1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 75) postanowiła odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie możliwości

przewinienia dyscyplinarnego mającego polegać na tym, że radca prawny J. W. działając jako pełnomocnik strony przeciwnej do skarżącego – dnia 12.11.2020 r. i 02.03.2020 r. dwukrotnie poświadczyl oczywistą nieprawdę przed Sądem Okręgowym (...) (...), polegającą na pisemnym podaniu Sądowi Okręgowemu fałszywej informacji, że skarżący „dopuścił się przestępstwa”, w sytuacji braku wyroku skazującego, bądź warunkowo umarzającego postępowanie.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. nie stwierdził popełnienia przez radcę prawnego J. W., czynów, które mogłyby zostać zakwalifikowane jako przewinienie dyscyplinarne.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego stwierdził, na podstawie załączonych do skargi dokumentów, że skarżący rzeczywiście dopuścił się czynu wypełniającego znamiona przestępstwa z art. 270 § 1 k.k., przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, jednakże z powodu niskiej szkodliwości społecznej czynu, dochodzenie zostało umorzone, i na ten fakt powoływał się radca prawny w swoim piśmie.

OSD 16/21

Radca prawny użył co prawda nietrafnego stwierdzenia, iż „ przedłożone na rozprawie w dniu 27.10.2020 r. dokumenty (...) dowodzą, że oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k.”, gdzie w ocenie Zastępcy Rzecznika powinien raczej użyć sformułowania iż „ oskarżony dopuścił się czynu wypełniającego znamiona przestępstwa z art. 270 § 1 k.k.”. Jednakże w dalszej części swojej wypowiedzi, w tym samym akapicie, radca prawny precyzuje, pisząc że: „ oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu , jednakże z powodu niskiej szkodliwości społecznej czynu, dochodzenie zostało umorzone .” Zatem radca prawny wyraźnie informuje Sąd Okręgowy w piśmie z dnia 12.11.2020 r., że postępowanie w tej sprawie zostało umorzone ze względu na niski stopień szkodliwości społecznej czynu. Mało tego radca prawny przedłożył na rozprawie w dniu 27.10.2020 r. wszystkie dokumenty, na które się powołuje, w tym Postanowienie o umorzeniu z dnia 02.10.2019 r. (sygn. akt. (...)). Zatem nie można stwierdzić, że radca prawny J. W. poświadczal nieprawdę, albo że wprowadzal celowo Sąd w błąd. Sąd Okręgowy zostaje bowiem poinformowany zarówno o umorzeniu postępowania, a przy tym otrzymuje Postanowienia o umorzeniu z dnia 02.10.2019 r. Sąd Okręgowy (...) (...) ma zatem możliwość zapoznania się z treścią postanowienia z dnia 02.10.2019 r., i jako sąd powszechny z urzędu dokonuje wykładni tego orzeczenia. Nie ma konieczności, by wyjaśniać mu, co oznacza umorzenie postępowania z powodu niskiej szkodliwości społecznej czynu.

Jednocześnie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego stwierdził, że brak jest podstaw do uznania, że radca prawny J. W. dopuścił się naruszenia innych przepisów prawa czy zasad etyki radcy prawnego.

Zawiadamiający A. M. w dniu 07.04.2021 r. wniósł zażalenie na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 08.03.2021 r., domagając się jego uchylenia i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił nieuwzględnienie całokształtu okoliczności przedstawionych w skardze, poprzez pominięcie dowodu z dokumentu w postaci apelacji sporządzonej przez radcę prawnego oraz podniósł zarzut dowolnej oceny zebranego materiału dowodowego i naruszenia zasad logicznego rozumowania, poprzez ustalenie, że użyte przez radcę prawnego (...) wskazanych pismach procesowych sformułowania nie stanowią dostatecznego materiału dowodowego, by wszcząć postępowanie dyscyplinarne wobec radcy prawnego.

OSD 16/21

Na posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) W. w dniu 14.06.2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. M. B. wniosła o utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia, uzasadniając jak w postanowieniu. Ponadto wskazała, że dla prawidłowej oceny niniejszej sprawy nie było konieczności zapoznania się z apelacją z dnia 02.03.2020 r. wniesioną przez r.pr. J. W., a zawierającą sformułowania, na które powoływał się skarżący. Wskazała, że skarżący zacytował w swojej skardze wypowiedź radcy prawnego, wobec tego dla pełnej oceny sprawy nie było konieczności zapoznawania się z danym pismem bezpośrednio.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców (...) W. nie podzielił argumentacji i zarzutów A. M., które wyraził w zażaleniu, a zaskarżone orzeczenie ocenił, jako trafne.

Stosownie do postanowień Art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego. Art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 75 ze zm.) radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź naruszenie swych obowiązków zawodowych. Natomiast w myśl art. 3 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego.

Zgodnie z art. 38 ust. 3 i 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego Radca prawny nie może świadomie podawać informacji nieprawdziwych, ale nie odpowiada za zgodność z prawdą informacji uzyskanych od klienta. Radca prawny odpowiada za formę i treść pism procesowych i innych dokumentów przez siebie sporządzonych w związku ze świadczoną pomocą prawną. Naruszenie tej normy etycznej może nastąpić przykładowo przez posługiwanie się sformułowaniami sprzecznymi z dobrymi obyczajami, przez brak merytoryczności podnoszonych w piśmie zagadnień, przez rażące błędy w posługiwaniu się słownictwem prawnym lub instytucjami prawnymi, czy też wreszcie przez sporządzanie pisma w sposób odbiegający od minimalnych standardów estetycznych.

OSD 16/21

Sąd Dyscyplinarny, po zapoznaniu się z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z wypowiedziami r.pr. J. W., które kwestionował skarżący, stwierdził, iż nie naruszają one norm zawartych w art. 38 ust. 3 i 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Sformułowania te nie stanowią bowiem rażących błędów w posługiwaniu się słownictwem prawnym. W ocenie Sądu nie doszło też w wyniku tych wypowiedzi do naruszenia godności, czy też podważenia zaufania do zawodu radcy prawnego.

Przedłożone przez A. M. pismo r.pr. J. W. z dnia 12.11.2020 r. w istocie zawiera sformułowanie o tym, że „oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k.”. Niemniej jednak lektura całości tego pisma nie pozostawia najmniejszych wątpliwości co do stanu faktycznego i prawnego w opisywanej tam sprawie. Mianowicie, radca prawny jasno i precyzyjnie wskazuje, że postępowanie karne w tej sprawie zostało umorzone z powodu niskiej szkodliwości społecznej czynu. Ponadto pełnomocnik przedkłada sądowi powszechnemu rozpoznającemu sprawę „zestawienie wydanych przez Sądy orzeczeń”. W tej sytuacji w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, adresat tego pisma, jakim był Sąd Okręgowy (...) (...), nie został, ani też nie mógł zostać wprowadzony w błąd. Nie podano mu też informacji fałszywej. Po pierwsze, jak trafnie wskazuje Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, sąd powszechny samodzielnie dokonuje wykładni i oceny przedłożonego orzeczenia, po drugie zaś, w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, użyte przez radcę prawnego w piśmie sformułowania precyzyjnie wskazują, że postępowanie zostało umorzone z powodu znikomej szkodliwości społecznej. W związku z tym nie zaistniało ryzyko wprowadzenia Sądu Okręgowego w błąd, ani tym bardziej podania informacji fałszywej.

Jeśli zaś chodzi o treść zawartą w apelacji z dnia 02.03.2020 r., którą skarżący przytacza w swojej skardze, użyto tam, zgodnie z informacją podaną przez skarżącego frazy „nie można przypuszczać, że oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego, skoro dopuszcza się popełnienia kolejnych przestępstw”. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego dla prawidłowej oceny zasadności skargi wniesionej przez A. M., wystarczające było zapoznanie się z przytoczonym fragmentem. W ocenie Sądu, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego trafnie ocenił, że sformułowanie to nie może zostać uznane za naruszające zasady etyki, czy też godność wykonywania zawodu radcy prawnego. Można zakwalifikować tę wypowiedź, jako element argumentacji w piśmie, który ma charakter ocenny. Użycie określenia „kolejnych przestępstw”, jest istotnie w kontekście zarysowanym przez skarżącego nietrafione, niemniej jednak w świetle stanu faktycznego i prawnego sprawy nie mogło

OSD 16/21

wprowadzić w błąd sądu powszechnego orzekającego w jego sprawie, z przyczyn wspomnianych powyżej.

Na zakończenie należy zwrócić uwagę, że A. M. w swojej skardze, jak i w zażaleniu nie domagał się od Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, by ten zwrócił się o udostępnienie mu kopii apelacji z dnia 02.03.2020 r., czy to do samego skarżącego, czy do właściwego sądu powszechnego. W tej sytuacji nie powinien czynić zarzutu z faktu, iż Rzecznik nie podjął tej czynności z urzędu. Tym bardziej, że skarżący nie wskazywał na żadne przeszkody, które uniemożliwiły mu samodzielne pozyskanie i przedłożenie Sądowi Dyscyplinarnemu kopii tego dokumentu.

W ocenie Zastępcy Rzecznika, którą Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela, zapoznanie się z wymienionym dokumentem w całości nie było konieczne dla oceny zasadności skargi (oraz zażalenia) złożonych przez A. M.. Cytat przytoczony przez skarżącego był bowiem wystarczający dla merytorycznej oceny sprawy.

W rozpatrywanej sprawie, informacje zawarte przez r.pr. J. W. w powołanych pismach procesowych, nie budzą wątpliwości, co do swojej wymowy. Jasno wskazywał on bowiem, że czyn A. M., wypełniający znamiona określone w art. 270 § 1 k.k., był szkodliwy społecznie w stopniu znikomym. Niemniej jednak biorąc pod uwagę interesy reprezentowanej przez niego strony, istotne było dla niego podkreślenie samego sprawstwa. W związku z tym użył on nieprawidłowo sformułowania o popełnieniu przestępstwa, zamiast wskazywać na popełnienie czynu. Niemniej jednak całość ocenianego pisma procesowego nie pozostawiała wątpliwości, że nie chodzi o przestępstwo, a o czyn opisany w art. 270 par. 1 k.k. Nie bez znaczenia dla takiej stanu faktycznego w niniejszej sprawie pozostaje fakt, iż adresatem tych wypowiedzi r.pr. J. W. był Sąd Okręgowy (...) (...) W tej sytuacji ryzyko, iż niefortunnie użyte słowo „przestępstwo” zamiast „czyn”, zostanie odebrane i ocenione na niekorzyść A. M., było marginalne.

Mając zatem na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy, nie można uznać, że przekazane informacje były fałszywe i podane zostały świadomie Sądowi Okręgowemu, w celu wprowadzenia go w błąd. W rzeczywistości, ryzyko wprowadzenia Sądu Okręgowego w błąd na skutek takich informacji było znikome.

W tych okolicznościach Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W., podziela w całej rozciągłości argumentację Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w przedmiocie braku naruszenia zasad etyki radcy prawnego oraz godności

OSD 16/21

zawodu przez r.pr. J. W.. Mając to na uwadze, Sąd postanowiła utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. z dnia 08.03.2021 r., sygn. akt RD 166/20 o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego J. W..

Ze względu na powyższe należało orzec jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70 ze zn. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 75 ze zm.), mając na względzie, że nie zostało wydane orzeczenie o ukaraniu.

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) (...) W., w niniejszej sprawie działał jako organ II instancji i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ oraz stosownie do treści art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 75), od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek odwoławczy.